



Η ΝΕΑ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΥΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΠΛ. ΠΟΥΤΕΤΣ 116 - (45332) ΙΩΑΝΝΙΝΑ — ΤΗΛ.: 72586-70485 ΦΥΛΛΟ 12 ΔΕΚΕΜ. 1988

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ

Μέ τό φύλλο τοῦ Δεκεμβρίου τῆς Ἐφημερίδας μας συμπληρώνεται ἕνας χρόνος τῆς ἐκδόσεώς μας. Στό χρόνο πού πέρασε ἔγινε προσπάθεια ἐνημερώσεως τῶν Πωγωνισίων πάνω στά γεγονότα, τήν δράση καί τίς ἐνέργειες τῶν Πωγωνισίων Φορέων καί τῶν Κοινοτήτων, τίς ἐκδηλώσεις καί γενικά τήν ζωή στό σημερινό Πωγώνι. Δόθηκε ἐπίσης μιά πλήρης εἰκόνα ἀπό τίς ἐνέργειες τῆς Πολιτείας, τά προγράμματα καί τίς ἀποφάσεις πού ἀφοροῦσαν στήν Ἐπαρχία μας. Δημοσιεύτηκαν στατιστικά στοιχεῖα καί πληροφορίες χρήσιμες καί κατατοπιστικές γιά τούς συμπατριῶτες μας. Ἀκόμη δόθηκαν κείμενα καί εἰδήσεις πού δημοσιεύτηκαν γιά πρώτη φορά, πολλά μάλιστα, ἀναδημοσιεύτηκαν ἀπό ἄλλες ἐφημερίδες. Πιστεύουμε ὅτι ἡ προσπάθειά μας κάλυ-

ψε ἕνα κενό πού ὑπῆρχε στήν ἐπαρχία μας. Ἀλλωστε πολλοί συμπατριῶτες μας, ἔτσι ἀκριβῶς χαρακτήρισαν τήν ἐκδόσή μας. Στήν προσπάθειά μας αὐτή ἐνθαρρυνθήκαμε ἀπό πολλούς ἀναγνώστες μας μέ ὅσα κολακευτικά λόγια μᾶς ἔγραψαν, μᾶς τηλεφώνησαν καί μᾶς εἶπαν. Βοηθηθήκαμε ἐπίσης μέ εὐστοχες ὑποδείξεις, πληροφορίες καί συνεργασίες. Κλείνοντας τόν πρῶτο χρόνο καί μπαίνοντας στόν δεύτερο, θέλουμε νά εὐχαριστήσουμε ὅλους ὅσους μέ ὅποιο-δήποτε τρόπο μᾶς ἐνίσχυσαν καί μᾶς στήριξαν. Θέλουμε ἀκόμη νά διαβεβαιώσουμε ὅλους ὅτι θά συνεχίσουμε τήν ἐκδοση μέ τήν ἴδια φροντίδα, μέ προσπάθεια γιά βελτίωση καί μέ ἀγάπη καί ἀφοσίωση γιά τό Πωγώνι μας.

ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ

Εγκρίθηκε ἀπ' το Υπουργεῖο το πρόγραμμα προστασίας ηλικιωμένων του Δήμου

Μέ ἀπόφαση τοῦ ὑφυπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Χρ. Οἰκονόμου ἐγκρίθηκε ἡ πρόταση τοῦ Δήμου Δελβινάκιου γιά ἐφαρμογή ἑνός προγράμματος κατ' οἶκον κοινωνικῆς προστασίας ἡλικιωμένων τοῦ Δήμου. Μέ τήν ἐγκρίση τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τίθεται τό πρόγραμμα τοῦ Δήμου ὑπό τήν ἐποπτεία

τοῦ Ὑπουργείου σέ πειραματική βάση καί χρηματοδοτεῖται μέ ἕνα (1) ἑκατομμύριο ἐτησίως.

● Στό ἐπόμενο φύλλο θά γράψουμε λεπτομέρειες ἀπό τήν ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργείου, τήν πορεία τοῦ προγράμματος καί τίς προοπτικές.

Τό εἶχει προγραμματίσει ἕνα μικρό ὁδοιπορικό στό Πωγώνι παραμονή Χριστουγέννων. "Ἦθελα νά δῶ πού θά ξανακούσω χριστουγεννιάτικα κάλαντα, νά θυμηθῶ κάτι ἀπό τά παλιά. Ὁ καιρός ὅμως δέν ἰδοθήσεται μέ τά παγωμένα χιόνια. Ἐτσι τό ἐπιχείρησα στίς 27 Δεκεμβρίου. Τό κρύο συνέχισε νά εἶναι τσουχτερό, ἀλλά ἡ λιακάδα τό ἔσπασε καί ἡ ἀπνοία ἔκανε τήν μέρα λιγάκι ἀνοιξιμάτικη. Ἡ διαδρομή γίνεται εὐχάριστη καθῶς ἡ βιολύγεια πῆς ἀτμό-

ΠΩΓΩΝΙ

Μικρό Χριστουγεννιάτικο ὁδοιπορικό Τοῦ ΚΩΝ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ

σφαιρας δίνει στό τοπίο μιά χαρακτηριστική εἰκόνα καλατυπωμένου πόστερ. Ἀπό τήν διαπλάτυση Δολιανῶν ἔχει ἀρχίσει ἡ νέα ἀσφαλτοστρωση. Ἐνα μικρό τμήμα

Καστανή

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ ΒΡΑΔΥΑ ΧΑΡΑΣ ΚΑΙ ΖΕΣΤΑΣΙΑΣ

Ἐδῶ καί τρία χρόνια στήν Καστανή ἡ Κοινότητα ὀργανώνει τήν περαιομένη τοῦ νέου χρόνου τό βράδυ μιά κοινή ἐκδήλωση ἀγάπης καί ἀνθρωπιάς. Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μόνιμοι καί ἐπισκέπτες, ὑποδέχονται τόν καινούργιο χρόνο μέ συνείδηση καί χαρμό. Μικροί καί μεγάλοι, μοναχικοί καί οἰκογενεῖς παρακάθονται στό κοινό τραπέζι, κόβουν τήν

παραδοσιακή πίττα καί διασκεδάζουν. Αὐτή ἡ ἐκδήλωση ἀποτελεῖ μιά σημαντική προσφορά στήν μικρή κοινότητα τοῦ χωριοῦ καί ζεσταίνει τίς καρδιές τῶν λίγων κατοίκων. Κυρίως ὅμως πρέπει νά ἐκτιμηθεῖ σάν μιά ἐκδήλωση κατὰ τῆς ἀπομόνωσης καί τῆς μοναξιάς τῶν ἡλικιωμένων καί μοναχικῶν ἀτόμων πού μένουν στό χω-
ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛΙΔΑ

Ζορβίνας δέν χάνει τήν ὁμορφιά της καί τόν χειμῶνα. Στά ἀκίνητα νερά τῆς καθεφτίζετο τό Κρυοέρι, κι ὁ Κριστιόρης. Στό Χάνι Δελβινάκι ἡσυχία. Εἶναι 10 ἡ ὥρα καί δέν ὑπάρχει ψυχὴ. Τά χιόνια ὑπάρχουν ἀκόμα στ' ἀπόκρια. Εἶναι παγωμένοι. Ἀπό Χάνι πρὸς Δελβινάκι κάποια κομμάτια ἀπό χωράφια φαίνονται καλλιεργημένα. Εἶναι τά μοναδικά πού συναντάμε. Στίς στροφές τοῦ Δελβινάκιου, στά ἀνήλια, τό χιόνι εἶναι
ΣΤΗΝ 8η ΣΕΛΙΔΑ

Η ΜΕΓΓΟΥΛΗ - Ένα αρχοντοχώρι του Πωγωνίου

Του Αναστασίου Μπλιώνη, Ιατρού

Μέγγουλη. Τό αρχικό δ-νομα του Περιστερίου, τό παλιό μικρό αρχοντοχώρι, τό χωριό μέ τό μοναδικό όνομα στον Έλλαδικό χώρο. Όνομασία ένδιάφερουσα στην έτυμολογία της. Φυσικές όμορφιές άπειρες. Βρίσκεται ανάμεσα στό Κεράσσο, ή Στρατινίστα, την Καστανή, ή Χαραυγή και τά Κτίσματα, σ' Ένα χώρο που γνώρισε χαρές, δόξες, δοκιμάστηκε μέ συμφορές, σ' Ένα «δύσμοιρο τόπο θυσίας κι έπικών αγώνων» όπως έγραψε ό άβέσχατος Βησσαρίωνης Χριστόφορος Σακελλάριος στό πρώτο φύλλο της έφημερίδας του «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» τό 1939. Ένα μικρό χωριό του «Ισαΐμ Βιλαέτ» που κατάφερε νά φυλάξει και νά μεταφέρει στους νεότερους την όμορφιά της Πωγωνίας παράδοσης.

Μέγγουλη. Αρχίζει νά φαίνεται σάν κοινότητα τό 1700. Οι πρώτοι κάτοικοι ήταν έργάτες, μαστόροι, γεωργοί, ζευγίτες και άλλοι τεχνίτες του Μοναστηριού της Μέγγουλης. Ήταν Ένα Βυζαντινό μνημείο που έρευνώθηκε και θάφτηκε στό παρελθόν, Ένα μνημείο που έδωλο οι Πωγωνίοι της περιοχής χρωσάμε κάτι. Ίδιαιτέρα έμεις οι νεότεροι Περιορισμένοι. Ή ένδιαφερόμενα μονογραφία «ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΜΕΓΓΟΥΛΗΣ» που εξέδωσε τό 1984 κάλυψε Ένα σημαντικό κενό που ύπρχε.

Μέ την πάροδο του χρόνου ήλθαν κι άλλοι από διάφορα μέρη. Όλοι παλιοί Πωγωνίοι μέ διαφορετική καταγωγή, ταίριαξαν αδελφικά, έκαναν τις γειτονιές, τους μαχαλάδες τους, τό χωριό τους κι άνιμετώπιαν μέ μιά ψυχή, μέ μιά καρδιά τά χρόνια της σκληριάς και τους δύσκολους καιρούς μετά την άπελευθέρωση. Έχτισαν τις εκκλησίες τους, τά άμέτρητα εικονοστάσια, άφιέρωναν σπούς προσπάτες Άγίους των γυριών στην μνήμη τους, έχτισαν τό σχολείο για τά παιδιά τους και ζούσαν λιτά. Τά ίχνη έκείνου του αγώνα ύπαρξης είναι πολλά. Γκρεμισμένα αρχοντικά, ανάγλυφες έπιγραφές, παλιοντικά σκεύη, γραμ-

ματα, χειρόγραφα και άλλα κειμήλια - θησαυροί που κληρονομήθηκαν, δείγματα άξιών που βασίλευαν σ' Έκείνη τη μικρή κοινότητα. Τί νά πρωτογράψεις; Για τις μεγάλες αρχοντοοικογένειες, την όμορφη σιασικίστικη φορεσιά των γυναικών μέ τά φανταχτερά γαϊτάνια και τά επίχρυσά τσοπράκια, τά ήθη, τά έθιμα, τις γιορτές, τά πανηγύρια και τά ύπεροχα νοσταλγικά τραγούδια!

Μέγγουλη. Διακόσια περίπου χρόνια ζωντανής παρουσίας στό Πωγώνι. Ένα μικρό αρχοντοχώρι που δοκιμάστηκε δεινά πολλά όπως όλα τά γύρω χωριά και κατάφερε νά έχει μιά άξιοζήλευτη θέση ανάμεσά τους.

Έχει περίοπτη θέση, σχετικά εύφορο έδαφος, πολλά βοσκοτόπια κι άλλα πλεονεκτήματα που τό έκαναν πόλο Έλξης περιοίκων. Ή παρουσία του Μοναστηριού μέ την κτηματική και άλλη περιουσία του έπαιξε καθοριστικό ρόλο στό πρώτα χρόνια μετά τό 1700.

Όταν τό χωριό σχηματίστηκε ήλθαν οι Μπέδες. Αρχισε περίοδος καταδυνάστευσης. Οι παλιοί Μεγγουλίτες ύποχρεώνονταν στην καταβολή σημαντικών μέρους της συγκομιδής τους σάν φόρο δουλείας. Δεν έλειψαν τά θύματα περιστάσεις επίδρομων άγνώστων άλλοθρήσκων, οι ασθένειες, οι σκληρή δουλειά και τί φτώχεια σποίχισαν σέ πολλούς τη ζωή. Πολεμούσαν μέ δίπλα πη μεταξύ τους άλληλεγγύη, άλληλοπροστασία και τί συντροφική ζωή. Οι διαφορές δεν είχαν θέση. Όργανώσαν την κοινότητά τους και μέ τη Μουχταροδημογεροντία τους έδωσαν τις πρέπουσες λύσεις στό πρόβλημά τους.

Μά οι άνάγκες ήταν πολλές. Ό ίδρώτας δεν έφτανε για τό ψωμί της χρονιάς. Κάπως έτσι άρχισε ή μεταναστευση. Τό ξεπροβάδιμα, ό άποχωρισμός, ή άναμονή, ή άγωνία για τις τύχες του άφέντη ήταν πίο άβάσταχτο μαρτύριο. Γέμισε ή πόλη από Μεγγουλίτες. Άνοι-

Χριστουγεννιάτικα από τις άναμνήσεις του Αχ. Μαρή

Κι έρχονται οι διακοπές Χριστούγεννα, Άπόκριες, Πασχαλιά αυτά τώρα θά σάς διηγηθώ μέ τούτο έδώ τό γραφτό. Χριστούγεννα παλαιανή ή Μεγάλη μας σπιγμή αλαγγίτες για νά φτιάξουμε την πλάκα μας νά κάσουμε. Ήτανε τό γλύκισμά μας έδώ πάνω στό χωριό μας ή τά σπάργανα του Χριστού δεν ξέρω αν φτιάχνουνε άλλου. Φτιάχναμε και την κολιαντίνα για την γελάδα, γίδα, προβατίνα τάχα πώς θά γεννησούνε και πόσοι λιανώματα θ' άποχτήσουμε. Τότε σέ όλα τά χωριά μας τά κολιαντα σάν λέγαμε στίς θεάδες, γιαγιές πηγαίναμε σέ σπιτία μόνο συγγενικά και όχι όλα τά χωριονικά. Και νά βλέπατε τις θεάδες «νά ψυχή μου λίγες κάχτες κυδώνια, σύκα και σταφίδαι άφού ήρθατε μωρέ γεννιάδα».

Μέ άγωνία και προσμονή νά, ήρθε κι ή ποραιομή θά χτυπήσει ή κοιμπάνα μας ξυπνά όλους ή μύνα. Βάζαμε καλά σκοουτιά νά πάμε στην εκκλησία όλοι νά κοινωνήσουμε. Χαλάλι που ξενυχτήσαμε θά φάμε (κοψίες) φαί κι άς είναι ακόμη έννιαι πρωί και τσουγκράμε πιά πατήρια ό πατέρας δεν χαλάει χατήρια. Την Δευτέρα Χριστουγέννων ή μέρα είν' των καλεσμένων. Μαζεύαμασε όλ' άδελφια, άνιψidia και δώσου μπάλικά κρασιά και κοψidia, τί χορό και τί τραγούδι καιγόναν τό πελεκούδι. Άξέχαστες άλήθειες στιγμές καλύτερες άπ' άλλες φορές. Τώρα όλοι μας τι' άναπολούμε μά τέτοια ζιαφέτια δεν θά δούμε διότι κάπως ίσχωρηστήκαμε και Ένας άπ' τον άλλο ξεχαστήκαμε.

Ξαν «μαγαζιά», σχημάτισαν την Άδελφότητα, βοηθούσαν ό Ένας τον άλλον, άπόκτησαν περιουσίες και ζηλευτές θέσεις. Ακόμα και σήμερα ζουν άπόγονοι εκείνων, άγνωστοι χωρίς νά ξέρουν για τί μακρινή τους πατρίδα. Πόσα και πόσα τραγούδια μιλάνε για την ξενιτιά, τό χειμάρρο που παρέσυρε σ' άγνωστα μέρη τον άνδρικό πληθυσμό των χωριών μας. Ή άπελευθέρωση από τους Τούρκους στάθηκε όρόσημο. Ή λύτρωση χαιρετι-

στηκε μέ πανηγύρια. Τό άνειρο οϊάνων έγινε πραγματικότητα. Οι Μεγγουλίτες μπορεί νά μη γνώρισαν παιδαμαζώματα, όμως έχσαν τό τυραννικό καθεστώς των Μπέδων κι είχαν τις δικές τους θυσίες. Ή κοινή τους μοίρα έπλάσε χαρακτήρες μέ βαθειά αίσθήματα Ήπειρωλατρείας που κληρονόμησαν όχι μόνο όσοι ζήτω-κραύγαζαν τη λευτεριά αλλά κι όλες οι κατοπινές γενιές. Καινούργια εποχή άρ-

ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛΙΔΑ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Κομπανάρσιος

Μετά τις «ΔΙΩΧΝΕΣ» Η ΚΡΑΝΙΑ

Κομπανάρσιος είναι Έκείνος που ζει κοντά στο κομπανάρ, κοπά ή βουνίσιος, κομπίσιος κ.ά. Έτσι λέγονται σέ πολλά χωριά του Πωγωνίου τά δεινροσπύργια που ή έπιστημονική τους όνομασία είναι «PASSER MONTANUS». Είναι εκείνα τά μικρά κοστάνοφρα σπουργίτια που ζουν κοντά στα κομπανάρια των εκκλησιών μας χτίζοντας τις φωλιές τους στό άειθαλή πανύψηλο κυπαρίσσι. Θυρυθούν και φλυαρούν άκατάπαιστα τό καλοκαίρι, μά σάν τά πιάσει ή βαρυχειμωνιά, μαζεύουν τις μικρές φτερούγες τους και κουρνιάζουν στίς καλοχτισμένες φωλιές τους. Έκεί αδύναμα και πεινασμένοι, προσμένουν μέ χίλια δάσκαλα και πόνο, τον καιρό νά καλυτερέψει. Όμως «κομπανάρσιους» λέμε στίς χωριά μας και τους μόνιμους ντόπιους κατοίκους τους, που και αυτοί, σάν πιά σπουργίτια των εκκλησιών μας, δεν έχουν τη δύναμη νά ταξιδέψουν, δεν έχουν τά «φτερά» «τά κλαπατάρια» για νά μισέψουν.

Μοιάζουν και αυτοί μέ πιά στην ξενιτιά, θά πιάνωνταν. Τουν άκόμα ζωντανά τά χωριά μας... ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Χρηματοδοτήσεις Κοινοτήτων - συλλόγων

Άπό την Νομαρχία Ίωνικών ανακοινώθηκαν οι χρηματοδοτήσεις που δόθηκαν κατά διαστήματα για πολιτιστικούς σκοπούς μέσα στό 1988 από διάφορα ύπουργεία. Άνάμεσα σ' αυτά είναι και οι παρακάτω ένισχύσεις Πωγωνίων Φορέων.

Άπό Ύπουργείο Έμπορίου - Φιλάς Ύγγραρίου.
● Κοινότητα Δολού 100.000 δρχ.

● Κοινότητα Πωγωνιανής 300.000 δρχ.
● Κοινότητα Πονηκικών 150.000 δρχ.

Άπό Ύπουργείο Πολιτισμού - Τμήμα Θεάτρων.
● Κοινότητα Πονηκικών

100.000 δρχ.
● Κοινότητα Δρυμάδων 150.000 δρχ.

Άπό Ύπουργείο Πολιτισμού - Τμήμα Πνευματικών Κέντρων.
● Άδελφότητα Στρατινίστας 250.000 δρχ.

ΔΩΡΕΑ

Στη μνήμη που άποβίασαντος Δελβινάκιου Πάτροκλου Λέττα, διετέθηκαν στό Δήμο Δελβινάκιου για τον θεσμό προστασίας των γερόντων, τά κάτωθι ποσά:

● Έκατόν δέκα χιλιάδες (110.000) δραχμές από την σύζυγό του Σαβούλα Λέττα.
● Τριάντα χιλιάδες (30.000) δραχμές από τον κ. Στράτο Δάλλα.

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Στό μεσοχώρι του χωριού μου έμεινε μόνος ό πλάτανος. Έκεί βαθιά ριζωμένος περνάει Ένα ακόμη κύκλο ζωής στό καρμί του. Έφυγαν τό Φθινόπωρο και οι τελευταίοι ταξιδιώτες. Τους χαιρέτησε ρίχνοντας τά κτηνισμένα φύλλα. Χαιρέτησε ωριότερα και τά τελευταία παιδιά του καλοκαιριού που του κράτησαν την ζωηρή συντροφιά μέ τις φωνές και τά τραγούδια κι αυτός τους πρόσφερε μέ στοργή την θροσερή σκιά του. Τώρα κοιμάται μόνος. Τά φύλλα του σκορπίστηκαν άπό τον άνέρα και φαίνεται ξεπουπουλισμένος, γυμνός κι άχομινός. Πέρασε τό καλοκαίρι μέλισσολοί στίς άνομήσεις του μιας αιώνας ζωής. Άχ και νά μπορούσε νά μελογήσει όσα είδε κι όσα άκουσε αυτό τά χρόνια που στέκει εκεί στό μεσοχώρι. Χαρές και άλγος, άνάγκες και κακοκαιρίες, χειμάνες και άνεμοβρόχια. Ή ιστορία που χωριό δουδή κι άνεξήγητη είναι περασμένη στό κλωνάρι του. Και πάρα περνάει Ένα ακόμη χειμώνα μόνος του. Χωρίς φωνές παιδιών. Χωρίς τραγούδια και διαλιά. Ό μόνος επισκέπτης που του έμεινε πιστός ό ταχυδρόμος. Έκεί κάτω από μοιραρωμένα γυμνάκλα που μοιράζονται τά μηνύματα, οι επιταγές, οι προσδοκίες και οι έλπίδες στό λίγα γερόντια που έμειναν. Θάβει νά σιγασκευθεντίσω λίγο μαζί σου πλάτανε. Νά σου πώ πώς σέ θυμάμαι Έστω κι αν είμαι μακριά σου. Νά σου πώ πώς δεν σέ ξεχνώ. Πώς κάτω από τά δροσερά σου φύλλα πέρασα μερικές από τις συγκινήσεις της παιδικής μου ζωής. Για μένοι τό χωριό είναι σύ. Πλειότερο κι άπ' τό σπιτί μου θυμάμαι την σκιά σου μιά και τά σπουδαιότερα γεγονότα έγιναν κάτω άπ' τά κλωνάρια σου.

Όταν τρέχει ή μνήμη μου στό χωριό, πρώτα σιοματάω στην ίσκιο σου, παίρνω μιά άνδρα κι άρχίζω μετά ή σερβιάνι στίς στράτες των άνομήσεων. Ό κύκλος των άνομήσεων φτιάχνεται γύρω σου σάν στό στόγερα του άλωνιού. Γυρίζω, μακρινά, κοιτάω και πάλι γύρω σου βρίσκομαι στό μεσοχώρι, στίς φυλλωσιές σου σάν τους κομπανάρσιους σπουργίτες. Θάβει κι άλλα νά καυθεντίσω μέ πόν πλάτανο του χωριού μου, αν μπορούσε και κείνος νά μου πεί όσα έγώ δεν ξέρω. Έκείνος θ' άντιέζε τά ξεροβόρια και τά άνεμοσούρια. Και θά περιμένει τό καλοκαίρι. Θά μάς περιμένει πάντα. Θά περιμένει όσους νοιάζουν πώς οι ρίζες τους έχουν την ίδια ήλικία μέ κάποια από τά κλωνάρια του. Ό πλάτανος του χωριού μας μάς περιμένει.

K. X. K.
Νοέμβριος 1988

Στό Βασιλικό

Εκδήλωση για τό σχολείο

Στά πλαίσια της σχολικής γιορτής των Τριών Ίεραχών αλλά λίγο ωριότερα τό Σάββατο στις 28 Γενάρη όργανώναται μεγάλη εκδήλωση άπό τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων και μέ την φροντίδα της Σχολικής Έπιτροπής στό Βασιλικό.

Ή εκδήλωση γίνεται για ένίσχυση του Σχολείου και περιλαμβάνει γιορτή, χορευτικά και πλούσια λαχειοφόρο.

Την έπιτροπή αποτελούν οι Χαρ. Μπίνας πρόεδρος Κοινότητας και ή Άφροδίτη

Ο χορός των Βησσαριωτών

Στις 15 Ιανουαρίου Κυριακή και άρα 9 μ.μ. ή Άδελφότητα Βησσαριωτών όργανώνει χοροεσπερίδα - Συνοδεία στό κέντρο «ΚΑΛΑΜΠΟΚΑΣ» στό τέρμα Πατησίων. Μέ την εκδήλωση αλλη γίνονται και ή πατροπαράδοτη γιορτή της «Φιλιάς». Μιά γιορτή που γίνονταν στό χωριό, για την σύσφιξη των δεσμών και την ένίσχυση των σχολείων.

Μάνη και ό Βασ. Κίσσης. Προσκαλούνται οι Πωγωνίοι νά ένισχύσουν την εκδήλωση μέ την παρουσία τους.

ΜΙΚΡΟ ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ

•) —→ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ
 ακόμη μαζεμένο. Κι ο πά-
 γος στο δρόμο σέ κάνει προ-
 σεκτικό. 'Ο κίνδυνος για γλύ-
 στρημαί είναι μεγάλος. Τό
 Δελβινάκι παγωμένο. 'Η
 θερμοκρασία πρέπει να ή-
 ται κάτω από το μηδέν. Σέ
 πολλούς λάκκους τά νερά
 είναι κρυσταλλιασμένα. Πολ-
 λά τζάκια καπνίζουν. 'Υπάρ-
 χει κόσμος. 'Ενας σπολιμέ-
 νο δένδρο μικρό σημάδι γι-
 ορταστικής νότας. Λίγοι κυ-
 κλοφορούν. Βρήκα πόν Δή-
 μορχο στόν ΟΤΕ. 'Εχει ύ-
 πηρεσία μιά και είναι υπάλ-
 ληλος τού ΟΤΕ. Τό τηλέφω-
 νο δέν στοματίζει. Βλάβες,
 πληρωμές, πληροφορίες...

Ρωτάω τόν Δήμορχο αν ά-
 κούστηκαν έφέτος κάλαντα.
 Μέ πληροφορεί ότι γύρισαν
 τó χωριό 4 - 5 συντροφίες
 παιδιών. Τά προβλήματα
 τού Δήμου είναι κι αυτά πα-
 γωμένα λόγω έορτών. 'Ικα-
 νοποιημένος ό Δήμορχος
 πού πήρε χριστουγεννιάτικα

μιά έκτακτη ένιςχυση 2 έ-
 κατομυριάων. Πλήρωσε τό
 προσωπικό και ξεχρεώθηκε
 από τίς υποχρεώσεις του.
 'Ικανοποιημένος ακόμη πού
 προχωράει ό θεσμός βοήθει-
 ας στους γερόντους. Δέν έ-
 χει καιρό για άλλες κουβέν-
 τες. Τά τηλέφωνα δέν στα-
 ματούν. Συνεχίζω τó μικρό

όδοπορικό πρós Παγωνια-
 νή. Λιακάδα εύχάριστη. Τό
 τοπίο γκρίζο. 'Η θαλασσιδιά
 άλλου γυμνής κι άλλου γε-
 μιά με καφεκίτρινα φύλ-
 λα. Διακλάδωση πρós Φα-
 ραγγί. 'Ο δρόμος φαίνεται

καλός. Τό έπιχειρώ. Φτάνω
 στό χωριό. 'Εχω ένοι φίλο
 έδó, τόν μπάρμπα - Χριστό-
 φορο Κύρο. Ρωτάω τό πρώ-
 το σπίτι πού καπνίζει και
 φτάνω εύκολα στίς μπάρμ-
 μπα - Χριστόφορο. Τόν αί-
 φινιάζω. Δέν μέ περίμενε

χειμωνιάτικα. Τού είχα υπο-
 σχεθεί μιά επίσκεψη, αλλά
 όχι χειμωνιάτικα. Καθήσαμε
 από προσηλιακό δωματίο.
 'Απλός, άνεπιτήδευτος, ζε-
 στός και όμιλητικός ό Χρι-
 στόφορος είναι μοναδικός
 για κουβέντα. Λίγη γνήσια

ρετινά 'Αττικής, κρέας και
 τυρί, είναι τό φίλημα και ή
 συντροφιά για κουβέντα. 'Ο
 μπάρμπα - Χριστόφορος στά
 88 του χρόνια δέν στοιμα-
 τάει να κυνηγεί. Λυπημέ-
 νος πού έχασε τό καλό του

σκυλί, τόν Βελή, μένει τώρα
 τάρτα μέ τόν Τζάκο του, τό
 άλλο σκυλί συντροφιά στήν
 μοναξιά και στά γεράματα.

Γιά να πά θάλαεις πέρα
 στή ζωή πρέπει να άντιστέ-

κεσαι», λέει, ό μπάρμπα -
 Χριστόφορος. Είναι τό από-
 σταγμα μιάς δύσκολης ζω-
 ής. Δώδεκα χρόνια πρós-
 δρος. Τώρα συνταξιούχος.
 Διαβάζει συνεχώς για να
 κρατάει ζύγιο τό μυαλό
 του. 'Εχει ανοιγμένο ένα δι-
 δλίο για τήν Τοπική Αυτο-
 διοίκηση. Καλλιεργεί τόν κή-
 πο του και δοκιμάζει τίς
 δυνάμεις του. Μπορεί να κά-
 θεται ώρες να κουβεντιάσεις
 μέ τόν μπάρμπα - Χριστόφο-
 ρο. 'Αλλά πρέπει να συνε-
 χίσω. Τού εύχομαι χρόνια
 πολλά και φεύγω. Φοράγγι,
 κάποιος 14! Κι έφέτος κά-
 λαντα δέν άκούστηκαν. 'Ο-
 πως και άρκετά χρόνια. Εί-
 ναι ώρα 12 και οι προσή-
 λιακές πλαγιές τού Φαραγ-
 γιού έχουν μιά δική τους ζε-
 στασιά. 'Ο δρόμος για Πα-
 γωνιανή. Τό μικρό ξεκιλή-
 σι τής Θεοτόκου διατηρεί
 και στό χειμωνιάτικο τοπίο
 τήν γραφικότητα του. 'Η
 Παγωνιανή ή παλιά Βαστί-
 να, προσπαθεί να κρατηθεί
 ζωντανή. Λίγοι στήν πλα-
 τεία Χαιρετισμοί, εύχες και
 λίγη κουβέντα. Για τό κυνή-
 γι πού χάθηκε, για τό χιό-
 νι πού έπεσε. 'Ο Γιάννης Τό-
 μος βάζοντας δελζίνη στο
 αυτοκίνητο, δέν παραιτείται
 να έπαναλάβει ότι «είναι
 φύλακας τών συνόρων». 'Ο
 Χάρης Μποσάρης έκανε γι-
 ορτές στό χωριό. Φιλοξενεί
 και τόν Ισάκιδεφ του από τό
 'Αργυράκαστρο. Μας τόν
 γνωρίζει. Φαίνεται λίγο ξα-
 φιασμένος. Μιά επίσκεψη
 σύντομη στό πατρικό σπίτι.
 'Ελεγχος για ζημιές από
 τήν κακοκαιρία. 'Εφοδια-
 σμός σέ ξύλα και κρασιά.
 Στο κεντρικό καφεείο λιγο-
 στοί. Είναι και μεσημέρι.
 Μιά επίσκεψη στίς Μανόλη
 Κουκουλάρη. Κουβέντα στό
 φιλόξενο σπιτικό, λικάκι
 κρασί νέας παραγωγής μέ
 χλωρό τυρί και παραγγελία
 για κρασιά. 'Η φετινή πα-
 ραγωγή είναι από τίς καλύ-
 τερες. Κρασί δυνατό. Και τό
 όδοπορικό συνεχίζεται. 'Α-
 νηφορίζω για τά Ριζά. Στο
 βάθος ή Νεμέρτσικα. Χιονι-
 σμένη κατάσταση σέ βαμπα-
 νει, καθώς πέφτει ό άπογευ-
 ματικός ήλιος. Σάν ξεφτισμέ-
 νο σεγγούνι μιά και χαμη-
 λά τό χιόνι έχει λειώσει.
 Χιόνια στίς άκρες τού δρό-
 μου. 'Η λούσα τού Σταυρο-
 σκιαδίου σκεπασμένη μέ πά-
 γο. Κάπου - κάπου κανένας
 τοιάνης θυμίζει πώς μόνο
 αυτά γλύτωσαν από τούς
 κυνηγούς. Γκρίζο τό τοπίο

μέ πράσινες πινελιές από
 τά κέδρα και τίς άγριες
 τούγιες. Στόν Κακόλοικο
 σταμάτησα για λίγο. 'Ησυ-
 χία καλύπτει τά πάντα. Δέν
 βρίσκω κανέναν. Συνεχίζω
 πρós Μερόπη. Στά βάθος ή
 κοιλάδα ήρεμη κάτω από
 τήν γλυκιά λιακάδα. Είναι
 μιά από τίς εύχάριστες χει-
 μονιάτικες λιακάδες. Βλέ-
 πω να καπνίζει τό τζάκι τού
 Μπαρμπα Νύση. 'Εχουμε
 πνευματικό δεισμό. Είναι οι
 νουνόι τής οικογενείας μας.
 Τόν βρίσκω εκεί μέ τήν θειά-
 κω. Καθόμαστε δίπλα στήν
 σόμπα. 'Εναν καφέ και κου-
 βέντα. 'Η μοναξιά τών ήλι-
 κιώνων σέ βαραινεί. 'Η έ-
 ρημιά τού χωριού σέ πλη-
 γώνει. Μερόπη, κάποιος 11.
 Χριστούγεννα 1988. Ζωντα-
 να έχεις μπάρμπα - Νύση;
 Ρωτάω. Τι να τά κάνω;
 Μπελάδες, ποιός να τά κου-
 μαντάει. Ούτε μιά κασι-
 κά για γάλα; Συνηθίσαμε
 τάρτα στό γάλα κουτιού. Λί-
 γες καρύδες από τήν θειά-
 κω, εύχες και ξεκινάω. Πά-
 να από τήν 'Εκκλησία μιά
 έρειπωμένη πόρτα στό σπί-
 τι τού Γιάννη. Διαβάζω τό
 χρονικό τής πέτρας μέ τόν
 σταυρό. 1867 'Ιουλίου 25.
 Είναι εκεί, 121 χρόνια. Συ-
 νεχίζω πρós Παλαιόπυργο.
 Κλειστό τό περίπτερο στόν
 'Αη - Γιώργη. Κατηφορίζω
 στόν κάτω μοχαλά. Στο σπί-
 τι τού Νίκου Ζωΐδη καπνί-
 ζει τό τζάκι. 'Ο μπάρμπα -
 Νίκος εκεί, άκλόνητος, φιλό-
 ξενος και πάντα χαμογελο-
 στός, μάς υποδέχεται. Δί-
 πλα στό τζάκι μαζί και ή
 θειά θα κουβεντιάσουμε για
 λίγο. Χρόνια τώρα συμμε-
 τοχος και πρωτεργάτης στό
 κοινοτικό. 'Αεκίνητος και
 άσπαμάτης. 'Ο χειμώνας
 όμως τόν φοβίζει. Μείνω
 λίγοι. Κώστα, μου λέει μέ
 κάποιον στενοχώρια. Μόνο
 έξι (6) κάποιος τόν χειμώ-
 να... μάς προμάρζει ή μονα-
 ξιά. Τά έχουμε όλα, δέν μάς
 φοβίζει ό καιρός. 'Η μονα-
 ξιά όμως μάς βαραινεί. Αυ-
 τά μάς είπε ό μπάρμπα -
 Νίκος. Κι όταν πόν ρωτήσα-
 με για κάλαντα, θυμήθηκε
 πώς πάνε άρκετά χρόνια
 παιδιά από τά Φράσταντα
 και τά έβουλα. Τά Χριστού-
 γεννα, Κώστα, λειτουργηθή-
 καμε, ό παπάς, έγώ και δύο
 γυναίκες. Τούς εύχομαι χρό-
 νια πολλά και φεύγω, μέ έ-
 να κόμπο μέσα μου. Κατη-
 φορίζω στήν Κάτω Μερόπη.
 Στο περίπτερο μιά παρέα

κυνηγών από τήν Παγωνια-
 νή. 'Ο Νίκος, ό Γιάννης, ό
 Χρήστος. Χτύπησαν ένα λα-
 γό στή Νεμέρτσικα 3,5 κι-
 λο και τό γλέντησαν. Τόν
 μογεύεισαν στο περίπτερο
 και τόν έσθησαν μέ πολύ
 κρασί. Τόσο πού φαίνονταν
 από τήν εύθυμία τους. Μιά
 και δέν βρίσκω άλλον, έχει
 άλλαστε σουρουπάσει, ξε-
 κινάω για τό 'Ωραιόκαστρο.

'Εδώ αλλάζει λιγάκι τό σκη-
 νικό. 'Εχει περισσότερο κό-
 σμο. Στο σπίτι τού πρós-
 δρου τού Φάνη Δέση θα μα-
 ζευτούν σέ λίγο κοιμά δεκα-
 ριά. Μέ τόν Δημ. Σχίζα νέο
 και δροστήριο θα κουβεντιά-
 σουμε για τήν καλή δουλειά
 και έμφάνιση τού έκαναν
 στο πατηγύρι μέ τό χορευ-
 τικό τους. 'Αμνηστική δουλειά,
 στο ντύσιμο, στο χορό. Πρα-
 γματική, παλητοική Παγω-
 νιανή έμφάνιση. Στήν ζεστή
 κουζίνα τού Φάνη θα δοκι-
 μάσω μετά από πολλά χρό-
 νια και χριστουγεννιάτικες
 αλλαγίτες πού έφτιαξε ή
 γυναίκα του. Γεύση πού σέ
 γεμίζει παιδικές άνοιμήσεις
 και ζυπνάει παλιά διώματα.

'Η παρέα εύχάριστη και πού
 εύχάριστη ή κουβέντα. 'Αλ-
 λά έπεσε ή νύχτα και ή πα-
 γωνιά παίρνει σιγά - σιγά
 τήν ζεστασιά τής λιακάδας.
 Τό μικρό, όδοπορικό φτάνει
 στό τέλος. Στόν 'Αγιο Κε-
 σμά ήσυχία. Μιά μικρή στά-
 ση στήν Βήσσηση για ένα
 ζεστό τσάι στο καφεείο και
 ό δρόμος τής επιστροφής
 στό Γιάννενα. 'Ελάχιστη κί-
 νηση στο δρόμο.

'Η επιστροφή ξαναφέρει
 στο μυαλό όλη τήν διαδρο-
 μή. Δέν είναι ή ζωντάνια
 τού καλοκαιριού. Τό μικρό
 Χριστουγεννιάτικο όδοπορι-
 κό στο Παγώνι σου σφίγ-
 γει τήν καρδιά. 'Η μοναξιά
 τών γερόντων, τά σθημένα
 τζάκια, τό γκρίζο τοπίο στο
 μεσοχείμωνο σέ πληγώνουν.
 Παρηγοριά ή τηλεόραση και
 τό τηλέφωνο όπου υπάρχει.
 Οι ριζώνοντες στόν τόπο έ-
 πιμένουν. Τού χρόνου; Τόν
 άλλο; Τά τελευταία κάλαν-
 τα πού άκούστηκαν έχουν
 άρκετά χρόνια σέ πολλά χω-
 ριά. Και οι κολιαντίνες έί-
 ναι πλέον μιά άνάμνηση.
 Μιά άνάμνηση και μιά γλυ-
 κιά νοσταλγία πού άκόμα
 μάς δένει μέ τό χωριό. Οι
 ρίζες και τό δέσιμο είναι ά-
 κόμη δυνατά. Και να θυμά-
 σαστε ότι εκεί κάποιος άν-
 πιστευοται στο γεγονότα
 και στο χρόνο.

Χρόνια. Πολλά και τού
 χρόνου καλύτερα.
 ΚΩΝ)ΝΟΣ ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Γιάννηνα 27 — 12 — 88.

Πασχάλης Ζούνης
ό γεφυροποιός

Τό γεφύρι τού Κουβαρά

Τόν περασμένο Μάρτιο πέθανε στήν Παγωνιανή ό Πα-
 σχάλης Ζούνης, πλήρης ήμερών. Μάστορας τό έπάγγελμα,
 από τήν Πυρσόγιαννη, έγκαταστάθηκε στήν Παγωνιανή και
 εργάστηκε πολλά χρόνια στήν κατασκευή οίκοδομών. Μιά
 άγνωστη για μάς ειδικότητα του τού γεφυροποιού, ήθελε να
 μάς θυμίσει ή έκδοση τού διδλίου τού Σπ. Ι. Μαντά «ΤΟ
 ΓΕΦΥΡΙ ΚΑΙ Ο ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ». 'Εκεί βρήκαμε μιά συνέν-
 τευξη τού Π. Ζούνη πού δόθηκε στόν συγγραφέα 16 μήνες
 πρίν πεθάνει. 'Απόσπασμα απ' αυτή δημοσιεύουμε παρα-
 κάτω σχετικά μέ τήν κατασκευή τής γεφυρας Κουβαρά.

«Γιοφύρι έφτιαξα τού
 Κουβαρά, κάτω στο ρέμα,
 έδó, στο Δολό. Στο βαθύ τό
 ρέμα έχει και γιοφύρι κάτω.
 Καί έχω γοιμμένο «έπί 'Ελ-
 ληνικής Δημοκρατίας άνη-
 γέρθη» τό γιοφύρι αυτό. Τό-
 τε πού ήτουμε οι γερούσια-
 στά, 1926 - 27, τότε. 'Η-
 γία ά έπικεφαλής τότε. 'Ε-
 γώ δούλευα μέχρι πού τό
 'Ερα στο ίσιο πάνω. Γιατί
 πάνω είχαμε ρίξει αυτό, κά-
 νουμε άλλο και πύ γεμίζαμε,
 φτιάχναμε ασβεστοματιά, όχι
 μπετό, μέ πέτρες. Φτιάχα-
 με σκολωσιές. Δέν είχε πο-
 λύ νερό. Χτίζαμε όταν στα-
 ματούσε. Κόναμε σχέδιο;
 'Όχι. Τό σχέδιο μάς τό 'φε-
 ραν τότες, ήτουμε ένας έ-
 παρχος τότες. Πώς τούς λέ-
 γον τούς έπαρχους; 'Επαρ-
 χος ήτουμε. 'Ητουμε κι ό
 γεφυροποιός να ποίμε τού
 έπαρχου. Να χτίσουμε ένα
 γιοφύρι, είπε, τέτοιο, αχτό
 έδó, καιτά αυτό τόν τρόπο.
 Μ' ένα τόξο. Είχε κάποιος
 Μεληγκάνο καυτός πού 'και
 στά Γιάννενα. 'Ητουμε μη-
 ναχικός. Ναί. 'Εξ άδικιέρ-
 του οι μαστόροι. 'Ητουμε οι
 μαστόροι πότε πέντε, πότε
 τέσσερις, πότε τρείς, πότε
 κι ένας. Χτούσα μοναχός
 μου. Δούλευα και μόνος.
 'Όχι, όχι τσιμέντο. 'Ασβέ-
 στη. 'Ασβέστη και πέτρα.
 Αυτό πύ γιοφύρι ήτουμε τό-
 τε... Είχε έλθε ό έπαρχος
 σάς λέω μαζί μέ τό μηχανι-
 κό και τ όβγάλανε ότι αυ-
 τό ήτουμε πάνω από πεινήν-
 τα χιλιάδες δραχμές. Τότες,
 τό 1927. Τι λές τού λέω —
 πρósδρος πού ήτουμε τότες
 ένας. Σούλας — τό 'χουμε
 μαστε ότι εκεί κάποιος άν-
 πιστευοται στο γεγονότα
 και στο χρόνο.

Χρόνια. Πολλά και τού
 χρόνου καλύτερα.
 ΚΩΝ)ΝΟΣ ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Γιάννηνα 27 — 12 — 88.

Χρόνια. Πολλά και τού
 χρόνου καλύτερα.
 ΚΩΝ)ΝΟΣ ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Γιάννηνα 27 — 12 — 88.

Χρόνια. Πολλά και τού
 χρόνου καλύτερα.
 ΚΩΝ)ΝΟΣ ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Γιάννηνα 27 — 12 — 88.

Γιάννηνα 27 — 12 — 88.

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΑ ΝΕΑ

Πεινχρά τά αποτελέσμα-
 τα τής φετεινής κυνηγετι-
 κής περιόδου. Γενική είναι
 πλέον ή διαπίστωση ότι τό
 κυνήγι στο Παγώνι έφτασε
 στα πρόθυρα τής έκρηξής-
 σης. Θλιβερή επίσης διαπί-
 στωση είναι τά φαινόμενα
 λαθροθηρίας. 'Όλοι οι κα-
 νόνες τού κυνηγίου παρα-
 βιάζονται συστηματικά.

Παντού συζητιέται τό θέ-
 μα τής εξαφάνισης τού κυ-
 νηγίου. Πολλοί μιλάνε για
 γενική άπαγόρευση, για κα-
 ταφύγια, για έλεγχόμενη
 κυνηγετική περιοχή και για
 άλλες λύσεις περιοριστικές
 για τούς ξένους κυνηγούς.

Κυνηγός
σέ καταφύγιο

Στίς 24 Δεκεμβρίου και
 ώρα 10.30 συνελήφθη έντός
 τού καταφυγίου θηρομάτων
 Λάδδανης μέ όπλο γεμάτο,
 ό κυνηγός κ. Γ. Νάκος τού
 Δημ. από τούς Ν. Ζήκο θη-
 ροφύλακα, Μιχ. Τσιάνη ά-
 γροφύλακα και τόν πρósδρο
 τής κοινότητας 'Αγ. Μαρί-
 νης. Κατασχέθηκε τό όπλο
 και σχηματίστηκε δικογρα-
 φεία από τήν άρμόδια ύπη-
 ρεία.

Καστανή

ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ
 ριά. Τό γύρισμα τού χρόνου
 τούς βρίσκει όλους μαζί σέ
 μιά άτμόσφαιρα χαράς, έλ-
 πιδας και φιλίας. Οι εύχες
 παίρνουν τό δικό τους νόη-
 μα και ή χαρούμενη άτμό-
 σφαιρα δώκει τίς πικρές
 σκέψεις πού δημιουργεί ή
 μοναξιά. 'Εφέτος τήν συνε-
 στάση και τό κάμμο της
 τίττας άρρώσκει ή Κοινό-
 τητά και ό νέος Σύλλογος.
 Σημειώνουμε μέ ιδιαίτερη
 σιγή τήν ζεστή έκδήλωση
 τής γεμάτης άνθρωπιάς και φι-
 λίας σάν όδηγό για τήν κα-
 ταπολέμηση τής άπεμάνω-
 σης.

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Τό θέμα είναι μεγάλο για
 μιά περιοχή σάν τήν δική
 μας πού ήταν ένας άπέραν-
 τος κυνηγότοπος. Είναι ώρα
 για κάποιες σημαντικές ά-
 πεφάσεις.

Προκλητική
Λαθροθηρία

'Από κατοίκους τών έπι-
 μεθρίων χωριών μας διαπι-
 στώνεται κίνηση κυνηγών
 μέσα στή ζώνη τών 500 μέ-
 τρων από τήν όρθωτική
 γραμμή, γεγονός πού άπα-
 γορεύεται άυστηρά. Πολλές
 φορές και σέ πολλές περι-
 πτώσεις έγινε και ύπερβαση
 τών συνόρων. Μάλιστα αυ-
 τές οι ένέργειες γίνονται ά-
 πό οργανωμένες ομάδες και
 είναι άπορίας έξω πώς δια-
 φεύγει τής προσοχής τών
 αρμοδίων όργάνων και ειδι-
 κά τών φυλακών.

Δέν γνωρίζουμε μέχρι ποιό
 βαθμό συμβαίνουν αυτά και
 πόσο άληθεύει αήτή ή εντύ-
 πωση.

Η Μέγγουλη

ΑΠΟ ΤΗΝ 4η ΣΕΛΙΔΑ
 χισε. Οι Μεγγουλίτες δια-
 φεντεύουν τό σπιτικό τους,
 έλέγχουν ήους κοινοτάρχες
 τους και μέ τόν ίδιο κοπι-
 ατικό ρυθμό παλεύουν τή
 σκληρή ζωή. 'Ανοιγουνται
 δρόμοι ευκοινωνίας μέ τόν
 έξω κόσμο. 'Ο δρόμος φτά-
 νει έξω από τό χωριό και τά
 λαφύρα της γραμμής ά-
 δειάζουν τό χωριό. Αυτό δέν
 ήται. Ζωντανός αλλά και
 χειρότερος. Άστυφιλία.

Σ' αυτή τή στροφή τού
 δρόμου ήλθε τήν συνε-
 στάση και τό κάμμο της
 τίττας άρρώσκει ή Κοινό-
 τητά και ό νέος Σύλλογος.
 Σημειώνουμε μέ ιδιαίτερη
 σιγή τήν ζεστή έκδήλωση
 τής γεμάτης άνθρωπιάς και φι-
 λίας σάν όδηγό για τήν κα-
 ταπολέμηση τής άπεμάνω-
 σης.

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Πό και μεριά. Ναί. 'Αν δου-
 λεψαι σέ άλλα γιοφύρια,
 'Ερα, όσα, δέ θυμάμαι. Αυ-
 τό ήτουμε έπικίνδυνο, γιατί
 κυλούσαν οι πέτρες άπάνω
 κάτω. 'Επαύλων και μιά -
 μιά έρχονταν κάτω. Για τά
 αυγά. Τό χωριό 'κανε κου-
 νιά. Πιερτή; Κάνουμε, πώς.
 'Όταν τελειώσαμε. Μέ τό
 χωριό. Μέ τό Δολό, άπάνω
 τι. Πάνω μέ φαγητά κι αού-
 τά Βέβαια...»

Στή Νέα 'Υόρκη

ΤΟ «ΝΕΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΠΙΤΙ»

"Ένα έργο του Συλλόγου «Αναγέννησις»"

Ο 'Ηπειρωτικός Σύλλογος «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ» Νέας 'Υόρκης ξεκίνησε και πλησιάζει να τελειώσει ένα μεγάλο έργο. Είναι η προσθήκη ενός ορόφου στο κτίριο του Συλλόγου στην 'Αστόρια Ν. 'Υόρκης. Παράλληλα γίνονται διαρρυθμίσεις ώστε να γίνει το Νέο 'Ηπειρωτικό Σπίτι Νέας 'Υόρκης. Το κτίριο θα διαθέτει:

Αίθουσα συνεδριάσεων, αίθουσα χορού, Βιβλιοθήκη, αίθουσα ψυχαγωγίας Νεολαίας ('Εντευκτήριο, πίνγκ-πόνγκ, σκάκι, τάβλι, όπτικο-ακουστικά μηχανήματα), Μουσείο 'Ηπειρωτικής Λαϊκής Τέχνης και έκθετήριο 'Ηπειρωτικής Βιοτεχνίας.

Ακόμη θα δημιουργηθεί αίθουσα χωρητικότητας 250 ατόμων, μπάρ και άρτια εξοπλισμένη κουζίνα, που θα προσφέρεται για χοροεσπερίδες, πάρτυ, διαλέξεις και εκθέσεις, κυρίως του συλλόγου, αλλά και των 'Αδελφοτήτων.

Η επέκταση του κτιρίου θα στοιχίσει 675.000 δολάρια. 'Απ' αυτά τα 475.000 έχουν καλυφθεί. Τα υπόλοιπα 200.000 δολάρια ελπίζεται ότι θα συγκεντρωθούν από τις περιπτώσεις πής αγάπης και της φιλογένειας των όμογενών.

Πρόεδρος της «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ» είναι ο Δρ. 'Ιωάννης Ικομπέσης και Γ. Γραμματέας ο κ. Δημ. Δέρμος, Πωγωνήσιοι. Για την επέκταση του κτιρίου έχει συγκαταστήσει επιτροπή με πρόεδρο τον κ. Χρ. Κοσοβίτσα. Σε συνάντηση που είχαμε τις μέρες των Χριστουγέννων με τον κ. Χρ. Κοσοβίτσα

πού πέρασε τις γιορτές με τους δικούς του στα Γιάννενα, κουβεντιάσαμε αρκετά για αυτή την προσπάθεια του άρχαιότερου και του μεγαλύτερου 'Ηπειρωτικού Συλλόγου Ν.Υ. Μας εξέπληξε η θέληση των όμογενών μας να ολοκληρώσουν αυτό το έργο. 'Αλλά περισσότερο μας εντυπωσίασε ο σπύχος τους να μετατρέψουν το κτίριο σε ένα κέντρο όπου θα δημιουργήσουν μια ήπειρωτική γωνιά στην καρδιά της Νέας 'Υόρκης.

Η ιδέα του Μουσείου στοχεύει στη συγκέντρωση αντικειμένων που θα θυμίζουν στους παλιούς το χωριό και στους νέους μια ευκαιρία συνδέσεως με τις ρίζες. 'Οφείλουμε να εκτιμήσουμε σαν στοθμό αυτή την προσπάθεια του 'Ηπειρωτικού Συλλόγου «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ» Νέας 'Υόρκης η οποία πρέπει να αγκαλιαστεί από όλους τους ταξιδευμένους μας, 'Αμερικής και να βοηθηθεί από το πλεόνασμα της αγάπης για την πατρίδα.

Δελβινάκι

"Έκτακτη οικονομική ενίσχυση του Δήμου"

"Έκτακτη οικονομική ενίσχυση δυό εκατομμυρίων δραχμών έλαβε ο Δήμος Δελβινάκιου τις παραμονές των Χριστουγέννων από το 'Υπουργείο 'Εσωτερικών. 'Η ενίσχυση αυτή καλύπτει τρέχουσες λειτουργικές ανάγκες του Δήμου.

Εκδρομή Βασιλικιωτών Αθηνών

Ημερήσια εκδρομή οργάνωσαν οι Βασιλικιώτες 'Αθηνών στο χωριό 'Αιμυγδαλ-Φωκίδος όπου είναι ιερέας ο Βασιλικιώτης παπάς - Μιχάλης. Οι εκδρομείς έγιναν δεκτοί με έγκορδιότητα από τον παπά - Μιχάλη τον πρόεδρο της Κοινοότητας κ. Κ. Χαρδαλούπα και κατοίκους του χωριού. Το μεσημέρι γευμάτισαν σε κεντρικό καφενείο με φαγητά που φρόντισαν ο παπάς - Μιχάλης και η παπαδιά. Το γλέντησαν με ήπειρωτικούς χορούς από κασέτες του παπά - Μιχάλη. 'Εγινε ένα πραγματικό Βασιλικιώτικο γλέντι. 'Αξίζει να σημειώσουμε ότι ο Βασιλικιώτης παπάς

Μιχάλης χαίρει εκτιμήσεως στο χωριό. 'Αιμυγδαλ-Φωκίδος τόσο για την χαιρεκτήρα και την συμπεριφορά του, όσο και για το έργο του. 'Ανόμεσαι σε αυτό και η ανάκαίνιση του Μουσείου της ΚΟΥΤΣΟΥΡΟΥΣ όπου δημιούργησε και ξενώνα για 120 άτομα.

Η επιστροφή των εκδρομικών ήταν κι αυτή ευχάριστη μια και τους συνόδευε και ο συγχωριανός τους 'Αρχιδιάκος 'Αθηναγόρας (Γεώργιος 'Αθανασίου) της Μητρόπολης 'Αμφίσσης ο οποίος και τους ξενάγησε στις διάφορα μέρη της εκδρομής.

Ήταν μια μέρα γεμάτη συγκίνηση μέσα σε μια ατμόσφαιρα συμπροφικότητας, φιλίας και αγάπης.

ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ
χρειάζεται
κινητοποίηση

Οι φασιστοί με τους οποίους εμπλούτισε την περιοχή Πωγωνίου ή Δ/νση Δασών και ο Κυνηγετικός Σύλλογος Πωγωνίου αποδεκατίστηκαν. Δυστυχώς αυτό συνέβη και πρέπει να το γράψουμε. 'Οσοι λέγονται και συζητούνται δεν είναι καθόλου κολακευτικά για τους κυνηγούς και για κείνους που έγκλημα του λαθροθηρεύοντας και υπονομεύουν μια αξιολογη προσπάθεια. Καί δεν είναι μόνη η ευθύνη των κυνηγών και του Συλλόγου. 'Εδώ πρέπει να επισημάνουμε πως και η υπηρεσία που έκανε τον εμπλουτισμό και ξόδεψε τόσα χρήματα πρέπει να ξοδέψει λίγα ακόμη σε μετακινήσεις προσωπικού εποπτείας, παρακολούθησης και ελέγχου. Τα φαινόμενα αυτά επηρεάζουν την έντυπωση ότι η λαθροθηρία είναι ενέργεια θεμιτή και αδιώκτη. 'Αλλά πέραν αυτού, ίσως πρέπει να ωριμάσει η ιδέα ανάπτυξης κάποιου οικολογικού κινήματος στο Πωγών για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ευχές και δώρα
στους γέροντες

Παραμονές Χριστουγέννων ο Δήμαρχος Δελβινάκιου κ. Μ. Βίλλης επισκέφτηκε τους μοναχικούς ηλικιωμένους του Δήμου τους άχρηστος χρόνια πολλά και τους πρόσφερε δώρα με γλυκά και τρόφιμα. Τα δώρα αυτά ήταν προσφορά του Δημάρχου, της κας Κατίνας Νόνη - 'Αντωνιάδη και του παππά - Χριστόδουλου.

Ο χορός του
"Πωγωνάτου"

Την Παρασκευή 30 Δεκεμβρίου ο 'Αθλητικός Σύλλογος Δελβινάκιου «ΠΩΓΩΝΑΤΟΣ» οργάνωσε χορό στο Δελβινάκι στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου. Στο χορό παραβρέθηκαν πάνω από 250 άτομα.

Τό κέφι και το χορό κράτησαν μέχρι το πρωί τα Δελβινάκια και κλαρίνα. Πλούσια λαχνοφόρος από δώρα προσφοράς και αγορές ενίσχυσε τα οικονομικά του Συλλόγου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΑΣ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Οι συνδρομητές μας της περιοχής Αθηνών μπορούν να πληρώνουν την συνδρομή τους στο Καφενείο του

Μανώλη Μάνθου
Νικητάρ 5-7
(Πάροδος Θεμιστοκλέους)
κοντά στην Ομόνοια.
♦ ΤΗΛ.: 3621966

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΟΥΝ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥΣ:
♦ ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΑΜ-
ΠΡΟΥ ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ι. Παλαιολόγου 4.